

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ТРАНСПОРТУ ТА КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Педагогічною радою
ВСП «ФКТКТ
НУ «Чернігівська політехніка»
26 грудня 2024р. протокол № 10

Введено в дію
наказом директора
від 26 грудня 2024р. № 86/од

ПОЛОЖЕННЯ
про виявлення і запобігання плагіату
у Відокремленому структурному підрозділі
«Фаховий коледж транспорту та комп'ютерних технологій
Національного університету «Чернігівська політехніка»

1. Загальні положення

1.1. Положення про виявлення і запобігання плагіату у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж транспорту та комп'ютерних технологій Національного університету «Чернігівська політехніка» (далі - Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», Цивільного кодексу України та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України, та організаційно-розпорядчих документів закладу освіти з метою запобігання, виявлення та протидії академічного плагіату в наукових і методичних виданнях педагогічних працівників, а також у дипломних (курскових) проєктах/роботах здобувачів освіти всіх форм навчання.

1.2. Положення має на меті підвищення якості виконання навчальних робіт, зростання рівня культури щодо етичного використання результатів досліджень, формування навичок коректної роботи із джерелами інформації, активізацію самостійності та індивідуальності при створенні авторської роботи, а також підвищення відповідальності з боку педагогічних працівників і здобувачів освіти усіх форм навчання за порушення загальноприйнятих правил.

1.3. Положення спрямоване на формування та сумлінне дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань і покликане сприяти впровадженню практики належного цитування через визначення поняття та форм плагіату, методів запобігання його поширенню, виявлення плагіату та відповідальність за плагіат у межах у Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж транспорту та комп'ютерних технологій Національного університету «Чернігівська політехніка» (далі – Коледж).

1.4. Положення є складовим елементом системи забезпечення Коледжем якості освітньої діяльності, яка передбачає функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у навчально-методичних роботах учасників освітнього процесу.

2. Основні поняття та визначення

2.1. *Автор* – фізична особа, творчою працею якої створено твір.

2.2. *Твір* – інформація як результат навчально-методичної чи навчальної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носія або в електронному варіанті у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному веб-сайті Коледжу (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, автореферат і курсова робота, реферат, есе, контрольна робота тощо).

2.3. *Цитата* – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь якого іншого опублікованого (у тому числі оприлюдненого на офіційному веб-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і

джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

2.4. *Плагіат* – оприлюднення (опублікування), повністю або частково чужого матеріалу (твору) під іменем особи, яка не є автором цього матеріалу (твору).

2.5. *Плагіат академічний* – оприлюднення у письмовій або електронній формі (частково або повністю) у своїх працях запозичень із опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

2.6. *Різновиди плагіату:*

- копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором (авторами) роботи як своєї;

- копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) у дослівній формі без належного оформлення цитування;

- внесення незначних правок у скопійований матеріал іншого автора або авторів (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та його оприлюднення без належного оформлення цитування;

- парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних оборотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет) без належного оформлення посилань;

- компіляція – процес написання твору, наукової праці на підставі чужих матеріалів без самостійного дослідження та опрацювання джерел.

2.7. *Унікальність твору* (роботи, матеріалу) – співвідношення (у відсотках) матеріалу, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального об'єму матеріалу.

3. Заходи з формування наукової етики щодо запобігання академічного плагіату

3.1. Ознайомлення педагогічних працівників та здобувачів освіти Коледжу з цим Положенням, іншими Положеннями та документами навчального закладу, що унормовують запобігання академічного плагіату та встановлюють відповідальність за академічний плагіат.

3.2. Формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у наукових і навчальних працях матеріали.

3.3. Введення до освітньо-професійних програм і навчальних планів підготовки фахівців з фаховою освітою освітніх компонентів, що забезпечують формування загальних компетентностей з дотримання етичних норм і принципів, коректного менеджменту інформації при роботі з первинними і вторинними

інформаційними ресурсами та об'єктами інтелектуальної власності.

3.4. Проведення комісією з питань академічної доброчесності (відповідно до плану роботи) систематичного моніторингу, шляхом анкетування учасників освітнього процесу з питань академічної доброчесності. Результати анкетувань обговорювати на засіданнях циклових комісій та засіданні педагогічної ради Коледжу.

3.5. Сприяння органам студентського самоврядування в інформуванні осіб, які навчаються, про правила наукової етики.

3.6. Введення до виховної роботи Коледжу заходів із формування у здобувачів фахової освіти етичних норм, що унеможливають плагіат.

4. Основні методи запобігання поширенню академічного плагіату

4.1. Педагогічні працівники коледжу, які здійснюють наукову та науково-методичну діяльність, здобувачі фахової освіти всіх рівнів та форм навчання беруть на себе відповідальність:

- за коректність роботи з джерелами інформації;
- за дотримання вимог наукової етики та повагу до інтелектуальних надбань;
- за порушення загальноприйнятих правил цитування.

4.2. Всі дипломні (курсіві) проекти/роботи студентів підлягають перевірці на наявність плагіату різними сервісами згідно з угодами Коледжу.

4.3. З метою самостійного написання студентами дипломних (курсівих) проектів/робіт:

- захист дипломних (курсівих) проектів/робіт здійснюється публічно;
- результати дипломних (курсівих) проектів/робіт студентів обговорюються на засіданнях випускових циклових комісій, методичній раді Коледжу, засіданні педагогічної ради Коледжу

4.4. Залучення до складу оргкомітетів конференцій та симпозіумів провідних фахівців.

4.5. Проведення оргкомітетами конференцій обов'язкової перевірки матеріалів, що подаються для оприлюднення та друку (тези виступів, наукові статті) на наявність плагіату із використанням відповідного програмного забезпечення.

5. Виявлення академічного плагіату та відповідальність за академічний плагіат

5.1. В Коледжі перевірки на академічний плагіат підлягають навчальні та кваліфікаційні роботи здобувачів освіти коледжу (дипломні (курсіві) проекти/роботи).

5.2. Для перевірки навчальних праць на наявність плагіату наказом директора

Коледжу призначається відповідальна особа.

5.3. За результатами перевірки роботи на наявність плагіату відповідальна особа складає відповідну довідку, яку передає виконавцю роботи. Довідка видається протягом 2 днів після розміщення роботи в репозитарії Коледжу.

5.4. Довідка додається до навчальної та кваліфікаційної роботи здобувачів освіти коледжу (дипломні (курсіві) проєкти/роботи) та є обов'язковим документом для допуску його до захисту.

5.5. Під час розгляду матеріалів щодо наявності академічного плагіату використовується наступна шкала оцінки унікальності навчально-наукового матеріалу (у відсотках до загального об'єму матеріалу): якщо робота містить

70-100 % унікального матеріалу – висока унікальність ;

51-69 % – середня унікальність (робота потребує доопрацювання та повторної перевірки);

нижче 50% – низька унікальність (робота повинна бути переробленою).

Максимальний збіг за одним дипломним (курсівим) проєктом/роботою не повинен перевищувати 50%.

5.6. Встановлення фактів низької унікальності роботи є підставою відмови відправлення таких матеріалів на переробку; низький відсоток оригінальності робіт здобувачів фахової освіти є підставою для прийняття рішення про відправлення матеріалів на доопрацювання.

5.7. Здобувачі освіти, які не згодні з результатами перевірки на академічний плагіат, мають право звернутися до комісії з питань академічної доброчесності, із заявою про проведення повторної перевірки.

5.8. Виявлення фактів академічного плагіату в роботах осіб викладацького складу враховується під час атестації, а також при продовженні дії трудового договору, у роботах здобувачів освіти – під час оцінювання результатів їх освітньої діяльності.

5.9. Перевірку навчальних, кваліфікаційних робіт на унікальність та наявність у них плагіату можливо проводити за допомогою безкоштовних програм, які знаходяться в мережі Інтернету у вільному доступі:

**Поширені програми
для антиплагіатної експертизи**

Anti-Plagiarism
AntiPlagiarism.NET
Compare Suite*
Double Content Finder*
Etxt antiplagiat
StrikePlagiarism
text.ru (підтримує укр. мову)

Онлайн-ресурси

Plag (підтримує укр. мову)
Plagiarism Detector (підтримує укр. мову)
Www.copyscape.com
Istio
Plagscan
Copylancer
Content-Watch

Viper*	PR-CY
Advego Plagiatus (підтримує укр. мову)	Grammarly
Плагиата.НЕТ	Plagamme (підтримує укр. мову)
Plagiarism checker (підтримує укр. мову)	PlagTracker
Paperrater	EduBirdie (підтримує укр. мову)
Sourceforge	DupliChecker
Unicheck*	SeeSources
Plagium*	Docoloc
Plagiarismcheck tool*	Защита уникальности контента (підтримує укр. мову)
PlagScan*	Copyleaks*
Grammarly*	Plagiarisma*
Turnitin	

6 Порядок запровадження Положення. Внесення змін та доповнень до Положення

6.1. Положення затверджується рішенням Педагогічної ради Відокремленого структурного підрозділу «Фахового коледжу транспорту та комп'ютерних технологій» Національного університету «Чернігівська політехніка» та вводиться в дію наказом директора.

6.2. Пропозиції щодо змін та доповнень до Положення подаються посадовій особі Коледжу, на яку покладено укладання Положення, у письмовій формі.

6.3. Зміни та доповнення до Положення оформляються шляхом викладення його у новій редакції, розглядаються та затверджуються на засіданні Педагогічної ради Коледжу.

6.4. Нова редакція Положення вводиться в дію наказом директора та оприлюднюється на сайті Коледжу.

Це положення не є оригінальним науковим текстом та укладачі не претендують на авторство і першоджерело. Цей текст створено на основі європейських і вітчизняних практик, нормативних документів, методичних розробок окремих закладів вищої та фахової передвищої освіти, а також на матеріалах і кейсах Національного агентства і забезпечення якості вищої освіти.